

Annie Lööf: Jultal 2017

Talare

Annie Lööf
Partiledare

Datum

12 december 2017

Plats

Stockholm

1 #tystnadtagning.

#visjungerut.

#medvilkenrätt.

#tystiklassen.

5 #vikokaröver.

#vardeljus.

#deadline.

#imaktenskorridorer.

10 Listan kan göras längre.

Bakom varje hashtag står tusentals kvinnor. Kvinnor som äntligen vågar berätta. Som inte längre stod ut.

15 Den där dagen i oktober när mitt flöde började fyllas av kvinnor som berättade. Som inte längre knöt näven i fickan utan som klev fram. Det är en milstolpe för jämställdheten.

Tiotusentals kvinnor i Sverige. Kvinnor i hela världen har modigt klivit fram.

20 De har gjort att vi fått ta del av omskakande och vidriga berättelser.

De har berättat om kränkningar de nyss råkat ut för eller burit på i årtal.

Det är grymhet och ondska i det kvinnorna utsatts för. Grymhet. Ondska.

25

Och egoism. I enorm omfattning.

Övergripen. Den fysiska och psykiska misshandeln.

30 Hoten och maktspelet.

Det mest brutala våldet och de fruktansvärda våldtäkterna.

35 Den här hösten kommer vi att minnas länge.

Jag är så fruktansvärt förbannad. Jag känner sådan avsky.

Jag blir också obeskrivligt ledsen. Beklämd. Sorgsen. Men också beslutsam.

40

Att det finns män som tar sig friheter att tafsa, kränka och nedvärdera kvinnor på detta sätt finner jag knappt ord för.

Att det finns trettonåriga tjejer som råkar ut för kladdet och kommentarerna på
45 bussen hem.

Att det finns vårdpersonal som konsekvent utsätts för nedvärderande kommentarer och ovälkomna händer.

50 Hur det drabbar flickor med funktionsnedsättning som inte kan freda sig.

Eller socialt och ekonomiskt utsatta som ses som lätta offer.

Att det finns män som behandlar kvinnor sämre än något som katten släpat in
55 är för mig helt obegripligt.

Hur kan de ta sig den friheten?

Hur kan de leva med sig själva?

60

Hur kan de sova gott om natten?

Jag undrar om de skulle vilja att det hände deras eget barn.

65

*

Det finns inga ursäkter för det här beteendet.

Det finns inga förmildrande omständigheter.

Det ska råda nolltolerans mot sexuella övergrepp, trakasserier och kränkningar.

Mina vänner,

75

Nu är det dags för ett tryggare Sverige för alla.

För jämställdhet. För trygghet.

80

För alla.

Nu räcker det.

Nu har kvinnor med gemensam röst sagt stopp.

85

Berättelserna är mörker. Men deras vittnesmål kommer att innebära att
samhället förändras. Det är jag övertygad om.

90

För med hösten så kom revolutionen.

Vi har sett början på något stort. Jag känner i hela kroppen att förändringen har
kommit. Att detta är en historisk vändpunkt.

95

Det finns ett före och ett efter #Metoo.

”The silence breakers” blev årets person i magasinet Time.

100 Efter den här hösten så kommer vi inte gå tillbaka till hur det var förut.

Vi ska se till att de män som tafsar inte kommer undan.

105 Upplevelser som tidigare har viftats bort som oviktiga. Som något vi som
kvinnor ska räkna med kommer inte längre att kunna förminskas och ignoreras.

De förövare som hållits om ryggen av chefer, av kollegor. De som kommit
undan för att andra blundade. De kommer inte längre kunna gömma sig.

110

Kvinnor ska inte längre behöva räkna med att få händer på sina kroppar oavsett vilket sammanhang de befinner sig i.

Det är en befriande tanke.

115

#MeToo har dragit fram kraftfullt och resolut genom bransch efter bransch. Genom det svenska samhället.

120

Gamla kulturer och föreställningar är på väg att raseras i dess spår. Unkna och otidsenliga föreställningar om vad det är att vara man eller manlig på väg att spolas bort.

Varje kvinna som berättar är modig.

125

Hon förtjänar all respekt.

För den som berättar tvingas ofta uppleva traumat igen.

Och att känslorna kommer tillbaka. Liksom skammen.

130

Det måste vi komma ihåg.

Samtidigt som vi vill att den kultur som tillåtit män att bete sig som svin kommer fram i ljuset så att den kan brytas.

135

Förtrycket finns på privata företag, i statlig verksamhet, inom vård och omsorg, inom rättsväsende, i kulturlivet, på högskolor och universitet

Det finns överallt, på alla arbetsplatser. Tyvärr även inom Centerrörelsen.

140

Vi har agerat kraftfullt. Och vi kommer fortsätta att göra det.

145

För jag vill inte att kränkningar och övergrepp tystas och sopas under mattan. Någonstans. Inte heller hos oss. Jag vill veta. Jag vill veta för att kunna agera. Jag vill veta för att kunna göra mer. Det bästa sättet att värna sin arbetsplats är att berätta. Om man kan hitta kraften inom sig att göra det.

Har man blivit utsatt så måste man få det stöd man behöver.

150

Och förövare måste ta konsekvenserna av sitt handlande.

*

155 Därför är min uppmaning. Fortsätt berätta.

Fortsätt vittna om vad ni varit med om.

Det är bara så förövarna inte kan fortsätta komma undan.

160

Och det är så kvinnor ska kunna känna verklig trygghet.

165 Förändringens vindar blåser. Styrkan är enorm.

Men ska vi kunna bygga ett tryggare Sverige så måste fler pusselbitar på plats. Vi behöver skärpa lagstiftningen, vi behöver tydligare ställa oss på de utsattas sida och vi behöver bygga sunda värderingar redan när barnen är små.

170

Nyss fick ”Locker room talk” pris på Fotbollsgalan, ett speciellt pris som delades ut av Zlatan. Locker room talk är en organisation som arbetar med jämställdhet och attityder. Deras mål är att påverka hur snacket i omklädningsrummen går. Före en fotbollsmatch eller efter. De gör en jättestor insats. En viktig insats.

175 Även där, i samtalet mellan barnen, börjar värderingarna byggas.

Jag tycker också att vi från samhällets sida måste göra mer i skolan. Kränkningar och övergrepp händer också små barn på skolgården.

180 Min kollegas dotter var sju år gammal. Det var rast och hon befann sig ute på skolgården tillsammans med sina kompisar. Tillsammans stod de i en ring och pratade. I efterhand minns inte den lilla flickan vad det var som gjorde att hennes killkompis blev arg, men arg blev han.

185 En hård knuff i bröstkorgen gjorde att hon föll till marken. Gruset skrapade mot hennes händer när hon försökte ta emot sig. Genast försökte hon komma

upp på fötter.

190 Men blixtnabbt satte sig pojken gränsle över henne och höll henne fast i ett hårt grepp. Hon vred på sig. Hon bad om att få komma loss.

Blev arg och försökte sparka med benen för att han skulle släppa taget.

195 Det gjorde ont i kroppen när han satt på henne.

Men istället för att släppa henne så flinade han och började jucka mot hennes underliv. Mer och mer, snabbare och snabbare.

200 Bredvid sjuåringarna stod några äldre killar från mellanstadiet.

Sjuåringen som knuffats till marken såg dem i ögonvrån när hon vred på huvudet. Håret fastnade i ögonen men hon såg dem. Hon såg att de kom närmare och blev lugnare eftersom hon nu skulle få hjälp att komma loss.

205

Men de hjälpte henne inte.

Istället ställde de sig i en ring runt de två som låg på marken. De tittade på medan hon fortsatte hållas fast. De lät henne vara där trots att hon inte kunde komma loss.

210

De började heja på. De hetsade den yngre killen att jucka mer och fortare.

Han kunde fortsätta låtsas förgripa sig på flickan under deras ivriga hejarop.

215

Som tur var dröjde det inte länge innan personalen uppfattade vad som hände och kunde rusa fram. Avbryta det som hände och hjälpa flickan loss.

220 Min kollegas dotter förstod nog inte själv symboliken i det som hänt, hon var ju ändå bara sju år. Hon var mest rädd och arg över att sitta fast. Och över att de större barnen inte hjälpt henne.

Men för personalen, för tio-åringarna. För de andra på skolgården var det uppenbart vad som hade hänt.

225

Detta är alltså barn. Som var sju och tio år gamla.

Hur kom pojken ens på att börja jucka på sin klasskamrat?

230

Det är både ofattbart och skrämmande.

Vi kan inte se mellan fingrarna när förtryck avslöjas i vårt samhälle.

235 Det gäller oavsett om det handlar om barn eller vuxna.

Jag tänker inte passivt se på när den här typen av värderingar och beteenden visar sitt fula ansikte. Om de inte motas i grind tidigt får de fäste.

240 Barn behöver få kunskap och lära sig om alla människors lika rätt och värde.

Få kunskap om hur man betar sig mot varandra.

Eftersom det uppenbarligen saknas på vissa håll idag.

245

Föräldrar har ett stort och grundläggande ansvar. Men ansvaret stannar inte där. Därför lägger Centerpartiet idag fram förslag för att elever ska få en bättre sex- och samlevnadsundervisning i skolan.

250 Vi behöver tidigt prata om normer och värderingar. Om hur vi betar oss mot varandra.

Idag finns stora kunskapsbrister hos lärarkåren. Vi vill därför införa sex- och samlevnad som ett obligatoriskt ämne på lärarutbildningen. Så att alla lärare kan
255 få med sig de verktyg som krävs för att kunna undervisa och prata med sina elever om hur vi betar oss mot varandra. I lektionssalen. Och på rasten.

*

260 Mina vänner,

Det är ett viktigt steg på vägen för att skapa ett tryggare Sverige.

Skolan och skolgården är den plats där barnen befinner sig största delen av dagen. För vuxna är motsvarande plats jobbet.

270 Där man ska känna sig trygg.

Känna yrkesstolthet. Ett brinn. En drivkraft.

Jobbet är tyvärr en av de vanligaste platserna där kvinnor utsätts för övergrepp.

275

Även här måste vi därför visa att vi står på de utsattas sida. Vi måste visa att vi står upp. Står upp för att jämställdhet och trygghet ska gälla alla. Markera mot beteenden som är helt oacceptabla.

280 Att dag efter dag möta den som kränkt dig på jobbet. Tvingas fika tillsammans. Se hur han skrattar och fortsätter må bra. Som om allt vore som vanligt.

Medan ångesten sliter och rister i kroppen på den som blivit utsatt.

285 Sliter och rister hos den som har minnet av det som hände som djupa sår i själen.

Jag kan knappt föreställa mig hur det måste kännas.

Men det finns många som vet hur det är.

290

Det är verkligheten för många kvinnor.

295 #Metoo är kraftfullt. Kvinnorna gör vad de kan. Vi politiker måste också göra det vi kan. Vi måste möta upp det mod och den kraft de visar med lagstiftning och förändringar som visar att vi står på deras sida.

300 Det måste bli lättare att få bort personer som begår sexuella övergrepp eller trakasserar sina kollegor från en arbetsplats. Det måste helt enkelt bli lättare att säga upp en misstänkt gärningsman, som skapar otrygghet och obehag hos sina kollegor.

Idag tar ofta en sådan process orimligt lång tid eftersom en uppsägning ofta ogiltigförklaras. Förövaren kan därmed gå hemma med full lön under en lång

305 tid. I praktiken belönas för sitt vidriga beteende.

Det kan göra att man som arbetsgivare drar sig för att driva fallet vidare.

310 Vi vill därför införa en begränsning av tiden för en ogiltigförklaring till sex
månader. Det gör att personer som misskött sig eller betett sig illa snabbare får
lämna arbetsplatsen.

*

315 Mina vänner,

Lagen ska inte skydda förövaren.

Lagen ska alltid skydda den utsatta.

320

Vi måste också göra mer mot våldet och våldtäkterna. Det är förövarna som ska
sättas dit. Det är de som ska stå med skammen.

325

Samtyckeslagstiftning och oaksamhetsrekvisit måste införas, helst i förrgår.
Straffen måste bli hårdare för den som utnyttjar någon som är i
beroendeställning. Så som vi sett otaliga exempel på under hösten. Vi vill också
att brottet synnerligen grov våldtäkt och våldtäkt ska kunna leda till längre
330 fängelsestraff. Vi föreslår därför idag högre straff än det som föreslagits av
Sexualbrottskommittén.

Därtill måste också preskriptionstiderna för sexualbrott förlängas. Vi vet att det
tar emot att anmäla. Vi vet att många drar sig för att berätta. Att de inte ens
335 berättar för sin närmaste familj. Tonårstjejer som skäms och inte vågar att ta
stöd hos mamma eller pappa. Om eller när de är redo att höja sin röst så måste
samhället finnas där och vara redo att ta emot berättelsen. De måste kunna få
rätt till upprättelse. Även om det gått en tid från det att övergreppet ägde rum
tills det att de samlar mod att anmäla.

340

*

345 Genom konkret handling kan vi visa att vi tar kränkningarna och övergreppen på allvar.

Genom att stå upp för de utsatta kan vi bygga ett tryggare Sverige.

350 Mina vänner, jag kommer aldrig sluta kämpa för ett jämställt samhälle där kvinnor känner samma trygghet som män.

355 Jag har ägnat en stor del av detta jultal till ett av de stora samhällsproblem vi har idag, nämligen kränkningar och förtryck i vårt samhälle.

Om att få delta på lika villkor och inte riskera att utsättas för övergrepp eller nedvärderande kommentarer. Om att vi måste skapa trygghet för alla.

360 Samma trygghet ska även gälla våra judiska vänner. Idag inleds den judiska högtiden Chanukka, ljusets högtid. I det mörker vi nu ser med växande hat och hot mot judar är ljuset, som Chanukka kommer med, välkommet.

365 Men det oförblommerade hatet och hoten som funnits under allt för lång tid, och som de senaste dagarna visat sig med full kraft, är skrämmande. Att judar inte känner sig säkra är ett underbetyg till vårt arbete mot extremism, oavsett om det kommer från högerextrema, vänsterextrema eller islamistiska extremister.

370 Att judar inte våga bära kippa eller sin Davidsstjärna. Att säkerheten måste höjas vid synagogor och andra judiska platser. Att judar är rädda. Det är djupt tragiskt.

375 Jag blir både beklämd och förbannad när antisemitismen visar sig med full kraft. De senaste dagarna i Göteborg och Malmö.

*

380 Rättsstaten måste markera kraftfullt. Brottsligheten bekämpas. Det är nu vi behövs. Det är nu vi måste stå upp för anständigheten.

385 Nu vill jag prata om ett annat av de problem vi står inför, nämligen om integrationen och om hur vi ska få fler att ta del av värmen på en arbetsplats.

Människor som redan har ett jobb och en bostad befinner sig i en relativt trygg situation just nu. Det är inte dit vi behöver rikta vår kraft. Det är mot dem som står utanför. Som inte får chansen. Trots att högkonjunkturen gör att jobben blir fler så nekas fortfarande vissa grupper, vissa människor, tillträde till gemenskapen. De möter fortfarande för höga trösklar och blir därför stående kvar ute i kylan.

395 Klyftan mellan inrikes- och utrikesfödda i sysselsättning är den största i hela västvärlden. Det är helt absurt. Här krävs ett nytt ledarskap för att fler ska få den där avgörande biljetten in i samhället, in i gemenskapen. För att fler ska få jobb.

Det handlar om människor som är fullt arbetsföra och som vill bidra till vår gemensamma välfärd. Som vill göra skillnad. Människor som är en resurs men som inte behandlas som en.

Nästan en miljon människor befinner sig i utanförskap i Sverige idag.

405 När tiden går och människor saknar arbete eller varaktig bostad får det effekter. Till slut känner många sig svikna av samhället. Bortglömda.

Vi ser det hända i de utanförskapsområden som vuxit fram och blivit fler, inte minst i anslutning till de större städerna. Men vi ser också utanförskapet på vissa mindre orter där industrin eller bruket lagt ner och lämnat efter sig arbetslöshet, stängda butiker och avfolkning. Missnöje och misstro.

415 Andelen långtidsarbetslösa är fem gånger högre bland utrikes födda än bland inrikes födda och tre gånger högre bland de utan gymnasieutbildning.

Vi behöver skapa en bättre framtid för dessa människor.

Vända oro till hopp.

420 Vända missnöje till verkstad.

Misstro till tillit.

425 Det är för dessa människor, som göms som siffror i excelark, som vi måste
komma med förslag som innebär konkret förändring. För dem och för
samhället i stort.

430 Det är för deras skull som vi systematiskt och målmedvetet lagt förslag på detta
område. År in och år ut. Som vi driver på för förändring. För rättvisa och
likvärdiga möjligheter.

Det är därför som vi sagt att den svenska modellen måste förnyas för att
inkludera fler och möta en ny arbetsmarknad.

435

Det är därför vi föreslår förändringar i turordningsreglerna. Så att man istället
för att utgå från antal år man varit på en arbetsplats ska se till den kompetens
man har.

440 Det är därför vi vill fasa ut Arbetsförmedlingen och istället låta andra privata,
mer specialiserade aktörer förmedla jobben.

Vi föreslår förändringar för att vi inte kan fortsätta på samma väg som vi
vandrar idag. Vi vill att fler ska få känna värmen och tryggheten i att ha ett
445 riktigt jobb att gå till.

*

450 Människor måste få ett första jobb. Ett första jobb för att börja sitt arbetsliv. Ett
jobb att vara ledig från. Ett jobb att prata om. Att vara glad för och ibland
irriterad på. Ett jobb som gör att man hör till.

455 Människor måste få möjlighet att höra till, att försörja sig själva och leva i
trygghet. Det tjänar vi alla på. Att få människor att gå från låga bidrag till en
högre egen lön. Till gemenskap och tillhörighet. Det är den viktigaste
jobbfrågan att lösa just nu. Det är den viktigaste frågan för integrationen.

Stefan Löfven har styrt Sverige i över tre år. Men jag får fortsätta att ta upp detta problem, detta gigantiska problem. Gång efter gång. Dag efter dag. Stefan Löfven fortsätter envist att blunda och hålla för öronen.

465 Hur kan han låta människor som fastnat i arbetslöshet få vara kvar där?

Hur kan han döma dem till ett liv av passivt bidragsberoende?

Varför är det bättre att ha en ams-åtgärd eller ett bidrag än ett eget jobb och lön?

470

Jag begriper det inte.

En gång i tiden stod Socialdemokraterna för jämlikhet och solidaritet.

475 Man stod upp för de svaga. De utsatta. Är den tiden verkligen helt förbi?

När socialdemokraternas ledarskap brister. Då tänker vi kliva fram.

Ska vi en gång för alla bryta arbetslösheten, ska vi klara integrationen så måste vi ha riktiga jobb som mål. Inte bidrag. Inte arbetsmarknadspolitiska åtgärder. Riktiga. Varaktiga. Jobb.

480

Det är vad som kommer att stärka den enskilde. Det är vad som kommer stärka Sverige i framtiden.

485

Jag är övertygad om att vi kommer att lyckas. Att skapa jobben. Att sänka trösklarna och låta fler komma in i värmen. Vi kan lyckas. Men då behöver vi ställa oss på de arbetslösas sida, de utsattas sida, och utmana strukturerna. Då måste vi våga förändra.

490

Det är alltid bättre att få in en fot på arbetsmarknaden, än att stå med båda fötterna utanför.

Det är alltid bättre att få ett första jobb med lite lägre lön än inget jobb alls.

495

Det vet vi i Centerpartiet.

Jag är därför glad att Socialdemokraterna och LO äntligen accepterat lägre

500 ingångslöner. För inte så länge sedan var det annat ljud i skällan. Då var det
apartheid-politik. Vem hade kunnat tro att de skulle följa i våra spår när
debattens vågor gick som högst?

Men när det väl kom till kritan, när det även gick upp för ”Kålle & hans vänner”
505 i LO-borgen att höga ingångslöner stänger ute människor från
arbetsmarknaden. Då svängde de.

Men det allra viktigaste med deras positionsförflyttning är faktiskt att fler kan få
ett jobb.

510

Det är därför ett välkommet steg på vägen. Även om det är ett myrsteg.

Förslaget når nämligen verkligen inte hela vägen fram.

515 Om det ska få verklig effekt. Om fler ska få chansen att komma in med en fot på
arbetsmarknaden. Om vi ska kunna bryta utanförskapet hos nyanlända och
dem utan tillräcklig utbildning så måste fler företag omfattas av reglerna.

Även småföretag som inte har kollektivavtal. Även bemanningsföretag.

520

Nu måste vi politiker se till att våga. Att göra. Genomföra. Att ge varje arbetslös
en första, ärlig, chans att komma in på arbetsmarknaden och få sin första
anställning.

525 Vi har inte tid att vänta längre.

Vi måste agera.

Trösklarna ska slipas ned. De ska bort.

530

Varje dag sitter människor fast i utanförskap.

Varje dag växer deras hopplöshet och frustration.

535 Varje dag går vi miste om kompetens och värdefulla arbetsinsatser.

Därför måste alla jobbskapare kunna anställa till lägre kostnad.

540 Därför måste vi genomföra Alliansens gemensamma förslag om inträdesjobb.

Ett kraftfullt förslag, lika för alla, som ger fler jobb och där man lär sig jobbet på jobbet.

545 *

Mina vänner.

Det handlar om människor som måste få en chans att komma in i värmen.

550

Det är en av vår tids ödesfrågor.

Därför viker jag mig inte.

555 ***

Nu doftar det hyacint, pepparkakor och glögg. Det doftar jul. Julmusiken har börjat spelas.

560 Hemma tittar två små nakna fötter fram under lucialinnet. Det är min lilla dotter.

Hon övar och sjunger "Lucia, Lucia, Lucia".

565 Jag blir varm och lycklig i hela kroppen. Snart kommer jag att få se hela föreställningen på förskolan.

Det ska bli skönt att under några dagar runt jul få koppla av från ringande telefoner, mail och möten. Ledigheten är viktig för att sedan orka igen.

570

För en del är ledigheten en möjlighet att vila från ett fysiskt ansträngande jobb på en byggarbetsplats, en förskola eller ett sjukhus.

575 För andra blir storhelgerna det tydligaste tecknet på ensamheten. Tystnaden och avsaknaden av skratt kan vara öronbedövande.

580 Julen är en värmens och glädjens högtid. Men vi får inte glömma dem som inte
är en del av en gemenskap. Som inte känner så. För ensamheten är som mest
påtaglig under storhelger som julen.

585 Ett vänligt ord, ett omtänksamt ögonkast. Att skänka en gåva. Varje god gärning
räknas. Varje gest är viktigt. Varje dag, varje gång men kanske särskilt när julen
står för dörren.

Så ta hand om varandra. Och ha en riktigt god jul och ett gott nytt år.

Tack.

590

Taggar

#metoo, 2010-tal, 2017, Centerpartiet, Jultal, Kvinna

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/annie-loof-jultal-2017>

595

600

605

610

615